

ІРИНА САТАРОВА **2021-04-28**

У нас проводяться спеціальні стратсесії. Утім, люди, які на них ходили, залишилися розчарованими. Слухати, речі про, які там казали неможливо, а сміятися буде невиховано.

*Війна з Росією на Донбасі триває вже понад 7 років. На жаль, жоден із міжнародних переговорних форматів так і не спромігся її закінчити. Ні будапештський, ні мінський, ні нормандський. То може крапку здатна поставити зміна системи міжнародних відносин? I-ua.tv поцікавився думкою філософа Сергія **Дацюка**.*

— Яким є місце України в системі глобальних викликів? Чи можна існуючій системі міжнародних відносини конструктивно розв'язати конфлікт, пов'язаний з війною на Донбасі?

— Існують слова, які є рефлексивними. Вони означають певні явища, і туди не можна потрапити просто так. Скажімо, такими словами є **криза**, або **виклик**. Ви можете перебувати у стані кризи і навіть не здогадуватися, що там опинилися. Просто спостерігаєте за життям, яке то покращується, то погіршується.

Криза — це річ, яку ви суб'єктивно усвідомлюєте і певним чином на неї реагуєте.

Так само і з **викликом**. Їх у вас може бути, хоч мільйони. Утім, кожен із них **набирає статусу виклику, тільки після його усвідомлення**. Потім, ви вирішуватимете, як його **попередити**, або на нього **відповідати**.

Тому, **в Україні немає жодних глобальних викликів**. Усе, що про них пишуть — калька з західних аналізів. У тамтешніх стратегів виклики є і вони на них відповідають. **У нас же їх немає**.

Бо **мати виклик передбачає наступне: його означити, з ним працювати і говорити про нього публічно**.

— Давайте візьмемо війну на Донбасі. Складається враження, що цей конфлікт не розв'язується, бо існуюча система відносин в світі потребує змін.

— Тепер давайте проаналізуємо. Це дійсно глобальний **виклик**? Ви десь бачили у рішенні парламенту та розмові президента, щоб ми так позиціонували війну на Донбасі?

— Ні.

— Я також такого не пам'ятаю.

Тоді потрібно говорити не про війну на Донбасі, а про зміну системи безпеки у світі. Це б дало змогу говорити про мислення на рівні глобального виклику.

Натомість, ми лише наполягаємо на правильності свого вибору. Бо ми Україна — порушили систему рівноваги, і Росія не один раз нас попереджала про наслідки. Отже це для нас не глобальний виклик, а вольовий аспект діяльності.

Тобто, коли, незалежно від викликів, ти робиш своє.

Теж саме відбувається з націоналістами, яким тисячу разів пояснювали, що їх підхід руйнує Україну. Вони не чують і не хочуть розуміти. Тобто для них це — вольовий аспект діяльності, у стилі «ми пересилимо». А ось буде **Україна**, чи ні — для них не важливо. Головне, аби те, що від неї залишилося стало українським.

Такий напрям думок є відсутністю викликів для мислення. Воно їх просто не бачить.

Бо **бачити виклик** — це вже з розряду **іншого типу мислення**.

Так само, немає викликів у **вірі**.

Вона створена для того, щоб привести до царства Божого. Та **царство Боже це не виклик**. Воно не здобувається цілеспрямованою діяльністю. Це — аспект віри.

Тобто, **є різні способи мислення, які не передбачають викликів**.

У них і знаходиться Україна.

- 1) Скажімо, частина населення вірить у добре майбутнє. І де тут виклик?
- 2) Те ж саме стосується і вольового аспекту: «буде по-нашому».

Тому, **зараз говорити про виклики, все одно, що робити кальку з неіснуючого в нас типу мислення.**

Війна не є викликом. Ми її хочемо пережити, перечекати, іншими словами «пропетляти».

У реактивній площині немає викликів. Там є **стимул** та **реакція**. Тобі щось зробили і отримали від тебе відповідь.

— А якщо подивитися на війну, під призмою зміни системи міжнародних відносин?

— Ні-ні-ні. Ми ніколи не розглядали війну, як зміну системи відносин.

Навпаки.

Ми цю систему змінювати не хочемо. Тим паче, під час війни. Якби у нас була така мета, ми б не спричинилися до війни, ми би намагалися вирішувати ці питання втрюх.

— Втрюх, це як?

— Пам'ятаєте, у 2013 році Україна вирішувала, куди їй рухатися: до європейської спільноти, чи так званого Митного союзу, на чолі з Росією.

Це був той самий момент, коли ми зробили вибір.

Можна було, скажімо, домовитися у якихось перехідних формах, забезпечити для Росії гарантії. **Та ніхто так ситуацію не розглядав.**

Ми хотіли пересилити, продемонструвати, що буде по-нашому.

Росія не погодилася, бо ми зачепили її інтереси та влаштувала війну.

— А заяви нашого президента про...

— Я не обговорюю дії нинішнього президента.

Там немає чого обговорювати. **Можна коментувати дії вольової людини, яка має уявлення, чи концепт. Та це не про Зеленського.**

Тому, я його дії не коментую.

— Тобто **ми не сформували свої виклики?**

— Ні. У нас немає **викликів**, бо ми їх так не ідентифікуємо. **Ми знаходимося в іншому способі мислення, у якому вони відсутні.**

Те ж саме, стосується і нашої еліти. Звісно, виклики є на рівні окремих груп, але точно не на загальноукраїнському.

— То для того, щоб закінчилася війна треба змінити спосіб мислення?

— Не те, що змінити, а **зрозуміти, що це нам потрібно.**

Поки що я подібних спроб на жодному рівні не спостерігав.

Наразі, ми знаходимося на рівні *менеджерського*, або *реактивного мислення*. Там немає *викликів*.

Там є ситуації, технології, цілі. Усе що завгодно, тільки не *виклики*.

— Якщо ми знаходимося на рівні мислення, де не передбачені виклики, то який *спосіб мислення* їх дає?

— *Стратегічний*.

У нас навіть проводяться спеціальні стратесії. Утім, люди, які на них ходили, залишилися розчарованими. Слухати, речі про, які там казали неможливо, а сміятися буде невиховано.

Більше того, *у нас немає жодного стратега*.

Стратегій може бути скільки завгодно, однак *стратегія це не документ*.

Її має тільки стратег.

Людина з концептуальним мисленням, здатна вольовим чином, протягом тривалого часу здійснювати якісь задуми по відношенню до цілей. Це і є стратегії. А в нас її немає.

— Поява стратегії змінить ситуацію на Донбасі?

— Вона не з'являється, як гриби після дощу. Це складна, *дія*.

— *Треба вчитися?*

— Не допоможе і навчання.

Ми прогавили той момент, коли могла з'явитися стратегія.

У нас біля влади люди, які під нею розуміють менеджерські програми та проекти. Вони стратегіями називають, що завгодно.

При цьому, вони забули, що під цим словом розуміється **концепт**, уявлення про ціле, яке розкладається і збирається до купи.

Це коли ви можете побудувати майбутнє і в ньому побачити своє місце.

У нас був такий шанс, коли створили **комісію з майбутнього**. Вона проіснувала кілька місяців, а потім розпустилася.

— Що нам робити у такій ситуації?

— Те, що і робили. Тобто, продовжувати **реагувати**. Якимось чином воно буде.